

नेपाल सरकार

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण रणनीति तथा कार्ययोजना

२०६६-२०७३

१. पृष्ठभूमी :

सम्पत्ति शुद्धीकरण भन्नाले गैरकानूनी कार्य गरी आर्जन गरेको सम्पत्तिलाई कानूनी स्रोतबाट प्राप्त भएको देखाउन त्यस्तो सम्पत्तिको वास्तविक स्रोत लुकाउने, प्रकृति बदल्ने वा कारोबार छल्ने कार्यलाई बुझिन्छ । सम्पत्तिको शुद्धीकरण विभिन्न जटिल तथा बहुचक्रीय प्रक्रिया मार्फत राज्य संयन्त्रको दुरुपयोग गरी हुने गरेको पाइन्छ । व्यक्तिगत वा सांगठनिक रूपमा हुने आतङ्कवादी क्रियाकलापहरूमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा आर्थिक सहयोग गर्ने कार्यलाई आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी मानिन्छ । निश्चित क्षेत्र, वर्ग वा देशमा मात्र सीमित नरहने यस्ता अपराधले राज्यको समग्र कानूनी, वित्तीय तथा सुरक्षा प्रणालीलाई कमजोर बनाई अपराध र अपराधीलाई नै शक्तिशाली बन्न थप मद्दत पुऱ्याउँछ । साथै, यसले मुलुकको वित्तीय प्रणालीको स्वरूप, अस्तित्व, साख, सन्तुलन तथा विकासमा नकारात्मक असर पुऱ्याई अन्ततः समग्र विश्व वित्तीय प्रणालीमा समेत गम्भीर असर पुऱ्याउँछ ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण गर्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रबाट विभिन्न प्रयासहरू हुँदै आएका छन् । यसै सन्दर्भमा वित्तीय कारवाही कार्यदल (Financial Action Task Force) ले सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा वित्तीय क्षेत्रमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी मापदण्डका रूपमा ४९ वटा (४०+९) सिफारिसहरूको व्यवस्था गरेको छ । एशिया प्रशान्त क्षेत्रका मुलुकहरूको सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसँग सम्बन्धित संस्थाको रूपमा एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूह (Asia Pacific Group) स्थापना गरिएको छ । संयुक्त राष्ट्र संघको तत्वावधानमा लागू औषध नियन्त्रण, आतङ्कवाद दमन, भ्रष्टाचार निवारण, सङ्गठित अपराध नियन्त्रण लगायतका विभिन्न महासन्धिहरू सम्पन्न भएका छन् । सार्क क्षेत्रीय स्तरमा समेत लागू औषध नियन्त्रण तथा आतङ्कवादको दमन सम्बन्धमा क्षेत्रीय महासन्धिहरूको व्यवस्था भएको छ । बैङ्किङ, बीमा, धितोपत्र सम्बन्धी क्षेत्रगत अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूले समेत उल्लिखित अपराधहरू नियन्त्रण गर्न विभिन्न मापदण्डहरूको विकास गरेका छन् ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीको प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण नभएसम्म मुलुकमा स्थिरता, स्थायित्व तथा समुन्नती कायम हुन नसक्ने भएकोले विश्वका अधिकांश मुलुकहरूले यस सम्बन्धमा विशेष रणनीतिक रूपमा कानूनी, संरचनागत र अनुसन्धानात्मक व्यवस्था गरेको पाइन्छ । यस सन्दर्भमा नेपालले यस्ता अपराधहरूको प्रभावकारी निवारण गर्न रणनीतिक रूपमा निवारणात्मक, नियन्त्रणात्मक तथा दण्डात्मक व्यवस्था गर्दै राष्ट्रिय क्षमता अभिवृद्धि गर्नु अत्यावश्यक भएकोछ ।

२. रणनीतिको आवश्यकता :

नेपालमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर निवारण गर्न सम्पत्ति शुद्धीकरण (निवारण) ऐन, २०६४ तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण (निवारण) नियमावली, २०६६ जारी गरिएका छन् । विद्यमान फौजादरी कानूनले सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूरका अधिकांश सम्बद्ध

कसूरहरुलाई सम्बोधन गरिसकेको अवस्था छ । उल्लिखित कसूरहरुको अनुसन्धान, अभियान तथा न्याय निरुपणको लागि उपयुक्त संरचनाहरुको व्यवस्था समेत विद्यमान रहेका छन । तथापि फौजादारी न्याय प्रशासनलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै जाने राष्ट्रिय आवश्यकता तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश समेतको सन्दर्भमा नेपाल र समसामयिक विश्वको स्वभाविक चासोको रूपमा रहेको सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी अपराधको प्रभावकारी निवारणका लागि विद्यमान मुलुकको राष्ट्रिय क्षमता थप सुदृढ गर्नु आवश्यक हुन्छ । साथै, सन् २०१० मा राष्ट्रिय व्यवस्थाको सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीको निवारण सम्बन्धी पारस्परिक मूल्याङ्कन भइसकेको सन्दर्भमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी राष्ट्रिय क्षमतालाई थप सुदृढ गर्दै उल्लिखित मूल्याङ्कनबाट औल्याइएका कमी कमजोरीहरुलाई समेत सम्बोधन गर्न यो पञ्चवर्षिय “राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना २०६६-२०७३” तयार गरी लागू गरिएको छ । संक्षेपमा, रणनीतिक रूपमा राष्ट्रिय क्षमता थप सुदृढ गर्नु आवश्यक हुन गएको हुँदासमेत यो रणनीति तथा कार्ययोजना तयार गरी लागू गरिएको छ ।

३. दूरदृष्टि :

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीमुक्त समाज सुनिश्चित गर्नु यस रणनीति तथा कार्ययोजनाको दूरदृष्टि हुनेछ ।

४. लक्ष्य :

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको रोकथाम, नियमन, अनुगमन, अनुसन्धान तथा नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी कानूनी, संरचनागत, प्रक्रियागत र कार्यान्वयनगत व्यवस्था गरी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप राज्यको कानूनी, वित्तीय तथा सुरक्षा प्रणालीलाई थप सक्षम र सुदृढ बनाउनु यस रणनीतिको लक्ष्य हुनेछ ।

५. रणनीतिक उद्देश्यहरु :

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलाप हुने वित्तीय लगानी र सोसँग सम्बद्ध कसूरबाट वित्तीय प्रणालीलाई जोगाउने, कसूरदारलाई सजाय गर्दै कसूरसँग सम्बन्धित सम्पत्ति जफत गर्ने तथा अपराधमुक्त समाज सुनिश्चित गर्ने नेपाल सरकारको नीति तथा प्रतिबद्धता रहेको सन्दर्भमा यस रणनीतिका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछन् :-

१. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारणको लागि सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरुको प्रभावकारी समन्वय सुनिश्चित गर्ने ।
२. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारणको लागि सबल कानूनी संरचनाको विकास गर्ने तथा अभियोजन र न्याय निरुपणको प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने ।
३. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापबाट वित्तीय क्षेत्रलाई जोगाउन रोकथाम सम्बन्धी विस्तृत तथा प्रभावकारी उपाय अवलम्बन गर्ने तथा सबल र सक्षम सुपरिवेक्षकीय प्रणालीको व्यवस्था गर्ने ।
४. वित्तीय जानकारी इकाईको क्षमता र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने ।

५. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धानसँग सम्बन्धित निकायको सक्षमता र अनुसन्धानको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्ने ।
६. अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग तथा सहकार्यको लागि आवश्यक संयन्त्रहरूको विकास गर्ने ।
७. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीको जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने ।
८. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी विद्यमान राष्ट्रिय क्षमताको सम्बन्धमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययनबाट देखिएका कमी कमजोरीलाई सुधार गर्न समन्वयात्मक पद्धति अपनाउने ।
९. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
१०. प्रस्तुत रणनीति तथा कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।

६. रणनीतिहरू :

उद्देश्य १ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारणको लागि सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरूको प्रभावकारी समन्वय सुनिश्चित गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूर नियन्त्रण गर्न सबल कानूनी, संरचनागत तथा कार्यविधिगत व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न अवलम्बन गरिने सम्पूर्ण नीतिगत तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको समन्वयकारी नेतृत्व समन्वय समितिले गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- बैठक सम्बन्धी कार्यविधि, थप सदस्यको व्यवस्था, आवश्यकता अनुसार उपसमितिहरूको गठन जस्ता कार्य गरी समन्वय समितिको क्षमता र प्रभावकारीतालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- कार्यक्षेत्रगत तथा कार्यसञ्चालनगत स्तरमा समन्वय, सहयोग तथा सहकार्य प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सम्बद्ध क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूसँग कार्यगत तथा कार्यसञ्चालनगत समन्वय, सहयोग तथा सहकार्य सुदृढ गरी सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न राष्ट्रिय क्षमताको अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी विषयलाई अन्य क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रममा समाहित गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी विरुद्धका अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको परिपालनालाई अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी सबै सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास तथा दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरु तत्काल तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

उद्देश्य २ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी विरुद्ध सबल कानूनी संरचनाको विकास गर्ने तथा अभियोजन तथा न्याय निरुपण सम्बन्धमा प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप अपराधिकरण गरिनेछ ।
- अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न सुपरीवेक्षकीय, निरोधात्मक, नियन्त्रणात्मक तथा दण्डात्मक कानूनी व्यवस्था विकास गरिनेछ ।
- फर्म, कम्पनी लगायतका कानूनी व्यक्ति तथा गैरसरकारी संस्थाहरु र सम्बद्ध गैरवित्तीय व्यवसाय तथा पेशागत व्यवसायीको दर्ता, अनुमति, इजाजत, पारदर्शीता, नियमन तथा सुपरीवेक्षण समेतको लागि प्रभावकारी कानूनी संयन्त्र विकास गरिनेछ ।
- वित्तीय जानकारी इकाई लगायत कानून कार्यान्वयन निकायको लागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा जानकारीमा सहज पहुँचको लागि कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धान तथा सोसँग सम्बन्धित सम्पत्ति तथा उपकरणको पहिचान, रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत सम्बन्धी प्रभावकारी कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- वैकल्पिक विप्रेषण, मौद्रिक, गैरमौद्रिक तथा बहुमूल्य वस्तु र धातुको अन्तर्देशीय प्रवाह तथा विद्युतीय माध्यमबाट हुने वित्तीय कारोबारलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप औपचारिक दायरामा ल्याउन आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी नेपाल पक्ष भएका अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि तथा संयुक्त राष्ट्रसंघ वा नेपाल पक्ष भएका अन्य अन्तरसरकारी संस्थाको निर्णयहरुलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- कानूनको तर्जुमा, अभियोजन तथा न्याय निरुपणमा संलग्न निकायहरुको संस्थागत क्षमता सुदृढ गर्दै कार्यरत जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

उद्देश्य ३ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापबाट वित्तीय क्षेत्रलाई जोगाउन रोकथाम सम्बन्धी विस्तृत तथा प्रभावकारी उपाय अवलम्बन गर्ने तथा सबल र सक्षम सुपरिवेक्षकीय प्रणालीको व्यवस्था गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीबाट वित्तीय क्षेत्रलाई जोगाउन विस्तृत तथा प्रभावकारी उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ ।
- औपचारिक वित्तीय क्षेत्रको विस्तार गरी वित्तीय क्षेत्रमा तरलता प्रवर्द्धन गर्न नगदका कारोवार न्यूनीकरण गर्न प्रभावकारी उपकरण तथा उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ ।
- वित्तीय, गैरवित्तीय तथा पेशागत क्षेत्रमार्फत सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न विस्तृत र प्रभावकारी रोकथामका उपाय तथा सुपरीवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था सुदृढ गरी कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीबाट वित्तीय क्षेत्रलाई बचाउन सशक्त उपायहरू अवलम्बन गरी निजी क्षेत्रको सहभागितालाई व्यापक रूपमा बढाइनेछ ।
- व्यवसाय वा पेशाको प्रकृति अनुरूप ग्राहक तथा सेवाग्राहीको उचित पहिचान (सी.डी.डी.), शंकास्पद कारोवार, अभिलेख व्यवस्थापन, प्रतिवेदन, जोखिम व्यवस्थापन, अनुगमन लगायत अन्य आवश्यक विषयमा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको व्यवस्था गरी लागू गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी रोकथाम सम्बन्धमा वित्तीय, गैरवित्तीय तथा पेशागत क्षेत्रमा प्रभावकारी सुपरीवेक्षणका लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण निर्देशिका तयार गरी गराई लागू गरिने र नियमित रूपमा पुनरावलोकन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- फर्म, कम्पनी लगायतका कानूनी व्यक्ति तथा गैरसरकारी संस्थाहरू र गैरवित्तीय व्यवसाय तथा पेशागत व्यावसायीको प्रभावकारी नियमन तथा सुपरीवेक्षण व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीलाई रोकथाम गर्न अवलम्बन गरिएका उपायहरूको सही रूपमा परिपालन भएको सुनिश्चित गर्न कार्यतालिका बनाई नियमित रूपमा निरीक्षण, अनुगमन र मूल्याङ्कन गरिनेछ ।
- वैकल्पिक विप्रेषणलाई निरुत्साहित गरिनेछ र औपचारिक विप्रेषण प्रणालीलाई थप सुदृढ गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा वित्तीय तथा गैरवित्तीय क्षेत्रले गरेका काम कारवाहीको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्न थप सल्लाह, सुझाव तथा पृष्ठपोषण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्रभावकारी नियमन तथा सुपरीवेक्षण समेतको लागि सुपरिवेक्षकीय निकाय तथा कार्यरत जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

उद्देश्य ४ : वित्तीय जानकारी इकाईको क्षमता र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने ।

- विद्यमान कार्यक्षेत्र तथा कार्यपद्धतिलाई पुनरावलोकन गरी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप वित्तीय जानकारी इकाईलाई थप सुदृढ गरिनेछ ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी गतिविधिमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने, विश्लेषण गर्ने तथा सम्प्रेषण गर्ने कार्य प्रभावकारी रूपले सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी गुणस्तरीय सूचना समयमा नै उपलब्ध हुने तथा सोको विश्लेषण गर्न आवश्यक अन्यसूचना तथा जानकारी सहज रूपमा तत्काल प्राप्त हुने सबल संयन्त्रको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सूचक संस्था तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा जारी गरिएका निर्देशन अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप बनाउन सुपरीवेक्षकीय निकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ, सोको नियमित रूपमा पुनरावलोकनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धमा सूचक संस्थाबाट भएका काम कारवाहीको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्न सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी सरकारी तथा नियमनकारी निकाय र सूचक संस्थालाई तालीम, अभिमुखीकरणको व्यवस्था गरी त्यस्ता संस्थाका काम कारवाहीमा पृष्ठपोषण दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सहज र प्रभावकारी रूपमा कार्य सम्पादन गर्न सूचना प्रविधि, विद्युतीय सूचना प्राप्ति र विश्लेषण प्रणाली, विद्युतीय तथ्यांक भण्डार तथा अन्य भौतिक साधन स्रोतको उपयुक्त व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीका जोखिम तथा त्यस्ता जोखिमको न्यूनीकरणको लागि सम्बन्धित क्षेत्र तथा जनसाधारणको सचेतना तथा समझदारी बढाउन आवश्यक कार्यहरू गरिनेछ ।
- वित्तीय जानकारी इकाईको प्रमुख कार्यहरू प्रभावकारी रूपले सम्पादन गर्न गराउन इकाई तथा कार्यरत जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

उद्देश्य ५ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धानसँग सम्बन्धित निकायको सक्षमता र अनुसन्धानको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धानका लागि समन्वयात्मक तथा प्रभावकारी संयन्त्र र उपायको अवलम्बन गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान गर्न कसूरको प्रकृति अनुसार नेपाल प्रहरी लगायत सम्बन्धित निकाय वा क्षेत्रका विशेषज्ञ समेत रहने गरी संयुक्त अनुसन्धान टोली गठन गरी कार्य सम्पादन गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरसँग सम्बन्धित सम्पत्तिको पहिचान, रोक्का तथा जफत गर्ने उपयुक्त संयन्त्र, प्रक्रिया तथा (उपकरणको) व्यवस्था गरिनेछ ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरको प्रभावकारी रूपमा अनुसन्धान गर्न अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको कार्यविधि तयार गरी लागू गरिनेछ ।
- मौद्रिक, गैरमौद्रिक तथा बहुमूल्य वस्तु र धातुको अन्तर्देशीय प्रवाहलाई कानूनी तथा सुपरीवेक्षणको दायरामा ल्याउने तथा त्यस्तो वस्तु वा धातुको सम्बन्धमा तोकिएको सीमा वा शंकास्पद गतिविधिको सूचना सम्बद्ध निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- अन्तरदेशीय रूपमा हुन सक्ने अवैध सम्पत्ति वा कारोबारको पहिचान, रोक्का, जफत तथा सोको सूचना सम्बद्ध निकायबीच प्रवाह हुने उपयुक्त व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग र सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धान गर्ने नेपाल प्रहरी लगायत अन्य निकाय तथा कार्यरत जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता तथा क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

उद्देश्य ६ : अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग तथा सहकार्यको लागि आवश्यक संयन्त्रहरूको विकास गर्ने ।

- पारस्परिक कानूनी सहायता, सुपुर्दगी तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग र सहकार्यको लागि उपयुक्त संस्थागत, प्रबन्धकीय, कार्यपद्धति सम्बन्धी उपयुक्त व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी र सम्बद्ध अन्तर्देशीय कसूरको प्रभावकारी रूपमा अनुसन्धान तथा अभियोजन गर्न सम्बन्धित मुलुकसँग पारस्परिक कानूनी सहयोग प्राप्त गर्न तथा उपलब्ध गर्न संस्थागत संयन्त्र तथा कार्यपद्धति विकास गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धान तथा अभियोजनको सम्बन्धमा शीघ्र तथा प्रभावकारी रूपले पारस्परिक कानूनी सहायता प्राप्त गर्न वा उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकाय तथा कार्यरत जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता तथा क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणको लागि द्विपक्षीय प्रबन्ध तथा सन्धि गर्नु पर्ने मुलुकहरूको पहिचान गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी र सम्बद्ध अन्तर्देशीय कसूर सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी प्रभावकारी रूपमा आदान प्रदान गर्न सम्बद्ध निकाय तथा कार्यरत जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

उद्देश्य ७ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीको जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूर सम्बन्धी राष्ट्रिय जोखिम मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

- नगदमा आधारित अर्थव्यवस्था, वैकल्पिक विप्रेषण, खुल्ला सीमाना तथा सम्पत्ति सम्बन्धी विद्यमान व्यवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड समेतलाई ध्यान दिइनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धमा राष्ट्रिय जोखिम मूल्याङ्कन गर्न आवश्यकता अनुसार विपेशज्ञ सहितको क्षेत्रगत उपसमितिहरु गठन गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय जोखिम मूल्याङ्कनलाई प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्ने मापदण्ड, दक्ष जनशक्ति तथा भौतिक पूर्वाधारको आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

उद्देश्य ८ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी अध्ययनबाट औल्याइएका कमी कमजोरीलाई समन्वयात्मक पद्धति अपनाई सुधार गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थाका सम्बन्धमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययनबाट देखिएका कमी कमजोरीलाई सुधार गर्न निकायगत समय तालिका सहितको कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी विद्यमान राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड, त्यसको कार्यान्वयन तथा चुनौतीको सम्बन्धमा प्राज्ञिक तथा कार्यमूलक शोध, अध्ययन, अनुसन्धानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

उद्देश्य ९ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

- नेपाल सरकारका उच्च पदाधिकारी तथा नीति निर्माताका लागि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण, सोको लाभ र सम्भावित जोखिमको प्रकृति तथा क्षेत्रका सम्बन्धमा नियमित रूपमा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन गरिनेछ ।
- सुपरिवेक्षण गर्ने, कानून कार्यान्वयन गर्ने, अभियोजन तथा न्याय निरूपण गर्ने निकायहरु, सूचक संस्था तथा अन्य सम्बद्ध सरोकारवालाहरुका लागि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी तालीम तथा विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रम तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण, सोको लाभ तथा सम्भावित जोखिमका सम्बन्धमा आमसञ्चार समेतका माध्यमबाट लक्षित समूहमा पुग्ने गरी निरन्तर रूपमा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

उद्देश्य १०: प्रस्तुत रणनीति तथा कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न आवश्यक कार्य गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी काम कारवाहीको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि सूचकाङ्क सहितको निकायगत

तथा विषयगत फारम विकास गरी आवधिक रुपमा गुणस्तरीय विवरण र तथ्यांक सङ्कलन गरी अद्यावधिक हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी काम कारवाहीको मूल्याङ्कन गरी सोको प्रतिवेदन प्रत्येक वर्ष समन्वय समितिले प्रकाशन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

७. संस्थागत व्यवस्था :

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित संरचनागत व्यवस्थाका अतिरिक्त राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न देहाय बमोजिमका निकायहरु जिम्मेवार रहनेछन् :-

७.१. अर्थ मन्त्रालय :

यस राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना लागू गर्ने गराउने प्रमुख जिम्मेवारी अर्थ मन्त्रालय र उक्त कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने जिम्मेवारी सम्बद्ध सम्पूर्ण निकाय तथा पदाधिकारीहरुको हुनेछ ।

७.२. समन्वय समिति:

प्रस्तुत रणनीति तथा कार्ययोजना प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न गराउन आवश्यक समन्वय गर्ने, साधन स्रोतको आवश्यक प्रबन्ध गर्ने गराउने, आवधिक समीक्षा तथा मूल्याङ्कन गर्ने, देखिएका कमी कमजोरीहरुलाई सम्बोधन गर्ने, उद्देश्य १ र ८ कार्यान्वयन गर्ने गराउने र वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी नेपाल सरकारमा पेश गर्ने जिम्मेवारी समन्वय समितिको हुनेछ ।

७.३. कार्यान्वयन समिति :

राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा समन्वय समितिको कार्यसम्पादनमा सहयोग गर्न गठन हुने कार्यान्वयन समितिको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण र सोका लाभ सम्बन्धमा निजी तथा सरकारी क्षेत्रमा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने गराउने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीको जोखिमको मूल्याङ्कन गर्ने गराउने ।
- रणनीति तथा कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न आवश्यक कार्यहरु गर्ने गराउने ।
- सम्बद्ध निकाय, उपसमिति तथा सरोकारवाला बीच समन्वय, सहकार्य तथा सूचना आदान प्रदान गर्ने व्यवस्थाको संयोजन गर्ने ।
- प्रत्येक तीन/तीन महिनामा कार्यान्वयन प्रगतिको मूल्याङ्कन गरी समन्वय समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी गतिविधिमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा गरिएका अध्ययन तथा मूल्याङ्कनले औल्याएका कमी कमजोरीलाई सम्बोधन गर्न कार्यतालिका सहितको उपयुक्त उपायहरूको व्यवस्था गर्ने ।
- उद्देश्य ७, ९ र १० को कार्यान्वयन गर्ने ।

७.४. क्षेत्रगत उपसमिति :

कार्यन्वयन समितिको कार्यसम्पादनमा सहयोग गर्न देहाय बमोजिमका उपसमितिहरूको व्यवस्था गरिएको छ । यी उपसमितिहरूले एकआपसमा समन्वय गरी आफ्नो काम कारवाही सम्पादन गर्नेछन् ।

७.४.१. कानूनी उपसमिति:

यस रणनीति तथा कार्ययोजनाको उद्देश्य २ कार्यान्वयन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी भएको कानूनी उपसमितिको प्रमुख कार्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणको लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको कानूनी संरचना विकास गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरसँग सम्बन्धित सम्पत्ति रोक्का राख्ने, कब्जामा लिने, व्यवस्थापन गर्ने तथा जफत गर्न अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको कानूनी व्यवस्था गर्ने ।
- अन्य सम्बद्ध निकाय तथा उपसमितिहरूसँग समन्वय गरी कानूनी समस्याहरू सम्बोधनको व्यवस्था गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी गतिविधिमा वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरहरू रोकथाम, अनुसन्धान, अभियोजन तथा न्याय निरूपणको लागि आवश्यक कानूनी व्यवस्था गर्ने ।
- कानूनी व्यवस्था, अभियोजन तथा न्याय निरूपणसँग सम्बन्धीत यस रणनीतिमा उल्लिखित अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

७.४.२. सुपरिवेक्षण उपसमिति:

राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाको उद्देश्य ३ र ४ कार्यान्वयन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी भएको सुपरिवेक्षण उपसमितिको प्रमुख कार्य देहाय बमोजिम हुनेछन् :-

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीबाट वित्तीय क्षेत्रलाई बचाउन सशक्त उपायहरू अवलम्बन गर्ने ।
- वित्तीय तथा गैर वित्तीय क्षेत्रमार्फत सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न विस्तृत र प्रभावकारी रोकथामका उपायको व्यवस्था गर्ने ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी गतिविधिमा वित्तीय लगानी नियन्त्रण सम्बन्धी प्रभावकारी तथा विस्तृत रूपमा सुपरिवेक्षणको व्यवस्था गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी रोकथामको लागि उपयुक्त उपायहरू अवलम्बन गर्न आवश्यक निर्देशन जारी गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी कानून, नीति, नियम तथा निर्देशनहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन गर्ने र सोको प्रत्याभूतिका लागि सुपरिवेक्षक निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने गराउने ।
- वित्तीय जानकारी इकाईको कार्य प्रभावकारी बनाउने र सोको कार्यत्मक स्वतन्त्रता तथा सक्षमता सुदृढ गर्ने गराउने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीका सम्बन्धमा सूचनाका प्राप्ति, विश्लेषण तथा सप्रेषण गर्ने कार्यका लागि वित्तीय जानकारी इकाईको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- निजी लगायत सम्बद्ध क्षेत्रमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी नियन्त्रण गर्नेसम्बन्धमा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी रोकथाम, नियमन, कार्यान्वयन, सुपरिवेक्षणसँग सम्बन्धित यस रणनीतिमा उल्लिखित अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

७.४.३. अनुसन्धान उपसमिति :

राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाको उद्देश्य ५ कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी भएको अनुसन्धान उपसमितिको प्रमुख जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धान प्रभावकारी रूपमा गर्न संयुक्त अनुसन्धान टोलीको स्थापना गरी अनुसन्धान गर्ने गराउन आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरसँग सम्बन्धित वित्तीय अनुसन्धान सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, अनुसन्धान गर्ने निकाय तथा कार्यगत समन्वय कायम गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी, नगद तथा विनिमेय अधिकारपत्रको अवैधअन्तर देशीय प्रवाहको सम्बन्धी कार्यको पहिचान, अनुसन्धान तथा अभियोजन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

- सीमा क्षेत्रबाट हुने सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी नियन्त्रणको लागि निगरानी तथा अन्य उपयुक्त व्यवस्था मिलाउने ।
- अनुसन्धान तथा नियन्त्रणसँग सम्बन्धित यस रणनीतिमा उल्लिखित अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

७.४.४. अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति :

राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाको उद्देश्य ६ कार्यान्वयन गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी भएको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमितिका प्रमुख कार्य देहाय बमोजिम हुनेछन् :-

- आपसी कानूनी सहायता, सुपुर्दगी लगायतको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग आदान प्रदानका लागि लागि अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा सहकार्य गर्न कानूनी, संस्थागत र प्रक्रियागत प्रणालीको विकास गर्ने ।
- सम्बद्ध क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूसँग कार्यगत तथा कार्यसञ्चालनगत समन्वय तथा सहयोगलाई थप सुदृढ गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी विरुद्धका मापदण्डहरूको परिपालनालाई बढाउन आवश्यक कार्य गर्ने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न आवश्यक राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागू गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय कानूनी सहयोगसँग सम्बन्धित यस रणनीतिमा उल्लिखित अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

७.४.५. प्राविधिक उपसमिति :

यस रणनीति तथा कार्ययोजनाको उद्देश्य १० कार्यान्वयन गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी प्राविधिक उपसमितिको हुनेछ । साथै, यस उपसमितिले समन्वय समिति र कार्यान्वयन समितिलाई तोकिएका कार्यहरू सम्पादन गर्न सहयोग गर्ने र समन्वय समिति तथा कार्यान्वयन समितिले तोकिएका अन्य कार्यहरू समेत गर्नेछ ।

८. रणनीतिको समायावधि :

यो रणनीति तथा कार्ययोजना पाँच वर्षभित्र कार्यान्वयन गर्ने गरी तयार गरिएको छ । तथापि नेपाल सरकारले यसमा आवश्यक संशोधन र परिमार्जन गरी समायावधि बढाउन सक्नेछ । साथै, रणनीतिको कार्ययोजनामा उल्लेखित समयसीमा भित्र कार्य सम्पन्न गरिसक्नु पर्ने अधिकतम सीमा भएकाले सम्बन्धित निकायले उल्लिखित समयभन्दा अगावै त्यस्ता कार्यहरू सम्पन्न गर्न क्रियाशील रहनु पर्नेछ ।

९. रणनीतिको पुनरावलोकन :

यस रणनीति तथा कार्ययोजनाको पुनरावलोकन प्रत्येक दुई वर्षमा गरिनेछ । यसरी पुनरावलोकन गर्दा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय

लगानी निवारण सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायमा विकसित मान्यता तथा अभ्यासहरुलाई समेत सम्बोधन हुने गरी गरिनेछ ।

१०. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :

समन्वय समितिले आवश्यक कार्यविधि तयार गरी यस रणनीति तथा कार्ययोजनाको समग्र कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ । रणनीति तथा कार्ययोजनाको कार्यान्वयनको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन प्रत्येक वर्ष सार्वजनिक गरिनेछ ।

११. साधन स्रोत सम्बन्धी व्यवस्था :

यो रणनीति तथा कार्ययोजनाको कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने साधन स्रोतको व्यवस्था नेपाल सरकारले गर्नेछ ।

१२. कार्यान्वयनको कार्यतालिका र सम्बद्ध समिति :

प्रस्तुत रणनीतिको रणनीतिक उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न सम्पन्न गरिने क्रियाकलाप, समय, जिम्मेवार तथा सहयोगी निकाय समेतको व्यवस्था सहितको कार्यान्वयन तालिका अनुसूची-१ बमोजिम हुनेछ । यस रणनीतिसँग सम्बन्धित विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरुका पदाधिकारी अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछन् ।

अनुसूची - १

रणनीतिक उद्देश्य कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यतालिका

उद्देश्य १ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारणका लागि प्रभावकारी समन्वय सुनिश्चित गर्ने ।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
१.१.	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति र उपसमितिहरूको कार्यविधि बनाउने ।			
१.१.१.	समन्वय समिति तथा अन्य समिति र उपसमितिहरूको बैठक सञ्चालन, एजेण्डा तयारी र निर्णय गर्ने प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक कार्यविधिको मस्यौदा तयार गर्ने ।	फागुन, २०६८	कार्यान्वयन समिति र उपसमितिहरू	समन्वय समिति
१.१.२.	१.१.१ बमोजिमको कार्यविधि स्वीकृत गर्ने ।	चैत, २०६८	समन्वय समिति	सम्बन्धित समिति तथा सबै उपसमितिहरू
१.२.	अन्तर निकाय सम्बन्ध विस्तार गर्ने ।			
१.२.१	अन्तर निकाय सहयोग तथा समन्वयको लागि समझदारी पत्रको ढाँचा तयार गरी स्वीकृत गर्ने ।	मंसिर, २०६८	समन्वय समिति	कार्यान्वयन समिति तथा सबै उपसमितिहरू
१.२.२	अन्तर निकाय सहयोग तथा समन्वयको लागि आवश्यक समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार निरन्तर	सम्बन्धित निकायहरू	
१.३.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	समन्वय समिति र सम्बन्धित निकायहरू	
१.४.	कार्यान्वयन समिति, उपसमिति तथा सम्बद्ध निकायहरूले गरेका सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी कार्यक्रम तथा योजनाहरूको समीक्षा तथा पुरावलोकन गर्ने ।	निरन्तर	समन्वय समिति, अर्थ मन्त्रालय	सम्बन्धित उपसमिति तथा निकायहरू

क्र.सं.	क्रियाकलाप	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
१.५.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी विषयलाई अन्य क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रममा समाहित गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रतिवेदनका आधारमा निरन्तर	समन्वय समिति	सम्बद्ध मन्त्रालय तथा निकायहरु
१.६.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी विरुद्धका अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको परिपालनालाई अभिवृद्धि गर्दै लग्ने ।	निरन्तर	समन्वय समिति	सम्बद्ध मन्त्रालय तथा निकायहरु
१.७.	समन्वय समिति, उपसमिति, नीति निर्माता तथा अन्य सम्बद्ध निकायका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	निरन्तर	समन्वय समिति	सम्बन्धित निकायहरु
१.८.	राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना कार्यान्वयनको प्रगतिको समिक्षा गर्ने ।	प्रत्येक वर्ष निरन्तर	समन्वय समिति	कार्यान्वयन समिति, उपसमिति तथा सम्बद्ध निकायहरु
१.९.	वार्षिक प्रतिवेदनको मस्यौदा र प्रकाशन गर्ने ।	प्रत्येक वर्षको असोज महिनामा निरन्तर	समन्वय समिति	अर्थ मन्त्रालय, कार्यान्वयन समिति, वित्तीय जानकारी इकाई, प्राविधिक उपसमिति तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु

उद्देश्य २ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी विरुद्ध सबल कानूनी संरचनाको विकास गर्ने र अभियोजन तथा न्याय निरूपणको सम्बन्धमा प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
२.१.	अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरलाई अपराधिकरण गरी R3 र SR III लाई विशेष रूपमा सम्बोधन गर्न विद्यमान सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी कानूनको पुनरावलोकन गर्ने ।			
२.१.१.	कानून मस्यौदा कार्यदल गठन गर्ने ।	तत्काल	समन्वय समिति	अर्थ मन्त्रालय तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु
२.१.२.	ऐन तथा नियममा भएका कमी कमजोरी पत्ता लगाउने र सोको पुनरावलोकन गर्ने ।	माघ, २०६८	कानून मस्यौदा कार्यदल	कानूनी उपसमिति तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु ।
२.१.३.	कानूनको सुधार गर्नु पर्ने विषयहरुको पहिचान गरी नीतिगत निर्णयका लागि समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	फागुन, २०६८	कानून मस्यौदा कार्यदल	कानून तथा न्याय मन्त्रालय, समन्वय समिति, अर्थ मन्त्रालय, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, कानूनी उपसमिति
२.१.४.	कानूनको मस्यौदा तयार गरी पेश गर्ने ।	भदौ, २०६९	कानून मस्यौदा कार्यदल	कानूनी उपसमिति तथा अन्य सम्बद्ध निकाय
२.१.५.	कानूनी मस्यौदाको पुनरावलोकन गर्ने ।	माघ, २०६९	समन्वय समिति	कानूनी व्यवस्थापन उपसमिति तथा अन्य उपसमितिहरु ।
२.१.६.	परिमार्जित कानूनको मस्यौदा अर्थ मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।	फागुन २०६९	समन्वय समिति	
२.१.७.	कानूनको मस्यौदा तर्जुमा तथा सहमतिको लागि कानून तथा न्याय मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।	चैत, २०६९	अर्थ मन्त्रालय	
२.१.८.	कानूनको अन्तिम मस्यौदामा तर्जुमा तथा सहमति प्रदान गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाउने ।	भदौ, २०७०	कानून तथा न्याय मन्त्रालय	अर्थ मन्त्रालय
२.१.९.	कानूनको मस्यौदा मन्त्रपरिषद्मा पेश गर्ने ।	असोज, २०७०	अर्थ मन्त्रालय	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय
२.१.१०	कानूनको मस्यौदा व्यवस्थापिका संसद्मा पेश गर्न मन्त्रपरिषद्को बैठकमा पेश गर्ने ।	कात्तिक, २०७०	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	अर्थ मन्त्रालय

२.२	<p>देहायका विषयलाई विशेष रूपले सम्बोधन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको कानूनी व्यवस्था गर्ने :-</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अपराधिकरण, सोसँग सम्बन्धित सम्पत्ति तथा उपकरणको पहिचान, रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत गर्ने सम्बन्धी, ■ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको प्रभावकारी अनुसन्धान तथा अन्तर्राष्ट्रिय पारस्परिक कानूनी सहयोग सम्बन्धी, ■ वित्तीय जानकारी इकाई र कानून कार्यान्वयन निकायहरूको सक्षमता अभिवृद्धि र सूचनामा पहुँच सम्बन्धी, ■ विप्रेषण, बैकल्पिक विप्रेषण, मौद्रिक, गैरमौद्रिक तथा बहुमूल्य वस्तु र धातुको अन्तर्देशीय प्रवाह तथा विद्युतीय माध्यमबाट हुने वित्तीय कारोबार सम्बन्धी, ■ फर्म, कम्पनी, संस्था, पेशा, व्यवसायको दर्ता, अनुमति, नियमन, सुपरीवेक्षण सम्बन्धी ■ नेपाल पक्ष भएका सम्बद्ध अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि सम्बन्धी । 			
२.२.१.	विद्यमान कानूनमा भएका कमी कमजोरी पत्ता लगाउन सोको समीक्षा र पुनरावलोकन सम्बन्धी कार्य प्रारम्भ गर्ने ।	भदौ, २०६९	कानून कार्यदल मस्यौदा	कानूनी उपसमिति तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु ।
२.२.२.	ऐनमा भएका कमी कमजोरी पत्ता लगाउन सोको पुनरावलोकन गर्ने ।	भदौ, २०७०	कानून कार्यदल मस्यौदा	कानूनी उपसमिति तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु ।
२.२.३.	कानूनको सुधार गर्नु पर्ने विषयहरूको पहिचान गरी नीतिगत निर्णयका लागि कानूनी उपसमितिमा पेश गर्ने ।	मंसिर, २०७०	कानून कार्यदल मस्यौदा	कानून तथा न्याय मन्त्रालय, समन्वय समिति, अर्थ मन्त्रालय, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, कानूनी उपसमिति

२.२.४.	कानूनको सुधार गर्नु पर्ने विषयहरुको पहिचान गरी नीतिगत निर्णयका लागि समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	पुस, २०७०	कानूनी उपसमिति	कानून तथा न्याय मन्त्रालय, समन्वय समिति, अर्थ मन्त्रालय, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय ।
२.२.५.	कानूनको मस्यौदा तयार गरी समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	पौष, २०७१	कानून मस्यौदा कार्यदल	कानूनी उपसमिति तथा अन्य सम्बद्ध निकाय
२.२.६.	कानूनी मस्यौदाको पुनरावलोकन गर्ने ।	चैत, २०७१	समन्वय समिति	
२.२.७.	कानूनको मस्यौदा कानून तथा न्याय मन्त्रालयमा पठाउने	जेठ, २०७२	समन्वय समिति	
२.२.८.	कानूनको मस्यौदा तर्जुमा गर्ने ।	मंसिर, २०७२	कानून तथा न्याय मन्त्रालय	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
२.२.९.	कानूनको अन्तिम मस्यौदा मन्त्रिपरिषद्मा पेश गर्ने ।	पुस, २०७२	कानून तथा न्याय मन्त्रालय	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
२.२.१०	कानूनको मस्यौदा व्यवस्थापिका संसद्मा पेश गर्न मन्त्रिपरिषद्को बैठकमा पेश गर्ने ।	फागुन, २०७२	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	कानून तथा न्याय मन्त्रालय
२.३.	उल्लिखित कानूनको मस्यौदा तयार गर्न मस्यौदाकारहरुलाई विषयवस्तुको जानकारीको सम्बन्धमा आवश्यक तालीमको व्यवस्था गर्ने ।	उपयुक्त समयमा निरन्तर	समन्वय समिति	नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध संस्था तथा निकायहरु ।

उद्देश्य ३ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापबाट वित्तीय क्षेत्रलाई जोगाउन रोकथाम सम्बन्धी विस्तृत तथा प्रभावकारी उपाय अवलम्बन गर्ने तथा सबल र सक्षम सुपरिवेक्षकीय प्रणालीको व्यवस्था गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
३.१.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीबाट वित्तीय क्षेत्रलाई जोगाउन आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।			
३.१.१.	वित्तीय क्षेत्र मार्फत सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी हुन नदिन नियमनकारी निकायहरु बीच उच्चस्तरीय समिति गठन गरी समन्वय गर्ने ।	चैत, २०६८	अर्थ मन्त्रालय तथा वित्तीय क्षेत्रका नियमनकारी निकायहरु	वित्तीय जानकारी इकाई
३.१.२	३.१.१. बमोजिमको उच्चस्तरीय समितिको बैठक कम्तीमा अर्ध वार्षिक रुपमा गर्ने ।	निरन्तर	उच्चस्तरीय समिति	वित्तीय जानकारी इकाई , वित्तीय क्षेत्रका नियमनकारी तथा सम्बद्ध निकायहरु
३.१.३	३.१.१.बमोजिमको उच्चस्तरीय समितिले सबै वित्तीय क्षेत्रमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी हुन नदिन सामुहिक नीतिगत निर्णय गर्ने ।	निरन्तर	उच्चस्तरीय समिति, वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति तथा सम्बद्ध निकाय
३.१.४	सुपरिवेक्षण उपसमितिलाई सहयोग गर्न वित्तीय तथा गैरवित्तीय क्षेत्रको आधारमा क्षेत्रगत सुपरिवेक्षण कार्यदलहरु गठन गरी कार्य क्षेत्र तोक्ने ।	असोज, २०६८	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति	सम्बद्ध निकायहरु
३.२	नगद कारोवारलाई न्यूनीकरण गर्दै वित्तीय क्षेत्रको विस्तार गर्न तथा तरलता प्रबर्द्धन गर्न प्रभावकारी उपायहरु अवलम्बन गर्ने ।			
३.२.१.	कारोवारको प्रकृति, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको उपस्थिति, सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी हुन सक्ने जोखिम, व्यवसायीको विद्युतीय उपकरण राख्ने क्षमता र प्रयोग समेतका आधारमा नगद कारोवारलाई निरुत्साहित गर्दै वित्तीय क्षेत्रको विस्तार गर्न चालिनु पर्ने कदमहरुको सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न	कात्तिक, २०६८	नेपाल राष्ट्र बैंक	अर्थ मन्त्रालय, सुपरिवेक्षण उपसमिति तथा सम्बद्ध निकायहरु

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
	नियमनकारी निकाय, वित्तीय तथा सम्बद्ध क्षेत्रका पदाधिकारीको संलग्नतामा अध्ययन समितिको गठन गर्ने ।			
३.२.२	३.२.१. बमोजिमको समितिले अध्ययन गरी नेपाल राष्ट्र बैंकमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	वैशाख, २०६९	अध्ययन समिति	नेपाल राष्ट्र बैंक, बीमा समिति, धितोपत्र बोर्ड, वित्तीय जानकारी इकाई, बैंकर्स संघ र नेपाल सरकार र सम्बद्ध अन्य निकाय
३.२.३	३.२.२ बमोजिमको प्रतिवेदन उपर छलफल गरी समन्वय समितिमा पठाउने	असोज २०६९	नेपाल राष्ट्र बैंक	कार्यान्वयन तथा समन्वय समिति
३.२.४	प्रतिवेदन उपर छलफल गरी आवश्यक कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकाय तथा कानूनी व्यवस्था गर्नु पर्ने भएमा कानूनी उपसमितिमा पठाउने ।	माघ, २०६९	समन्वय समिति	नेपाल सरकार र सम्बद्ध निकाय
३.३.	वित्तीय तथा गैरवित्तीय क्षेत्रमार्फत सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न नियमन तथा सुपरीवेक्षणसँग सम्बन्धित कानूनको पुनरावलोकन गरी कानूनी सुधार गर्ने ।			
३.३.१	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न जारी निर्देशन तथा अन्य व्यवस्था अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप बनाउन बैंकर्स संघ लगायत सम्बद्ध वित्तीय तथा निजी क्षेत्रबाट लिखित रुपमा राय सुझाव दिन अनुरोध गर्ने ।	असोज, २०६८	वित्तीय जानकारी इकाई	सम्बद्ध निजी क्षेत्र
३.३.२	३.३.१. बमोजिमको लिखित रुपमा राय सुझाव प्राप्त गर्ने ।	माघ, २०६८	बैंकर्स एसोसियसन तथा सम्बद्ध क्षेत्र	सम्बद्ध निकाय
३.३.३	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न नियमनकारी निकायबाट जारी भएका निर्देशनहरु अद्यावधिक गर्ने ।	जेठ, २०६९	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई, प्राविधिक समिति	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति, सुपरीवेक्षण उपसमिति
३.३.४	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी अद्यावधिक निर्देशन आगामी आर्थिक वर्ष देखि लागू हुने गरी	२०६९, असार	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
	जारी गर्ने ।			
३.३.५.	वित्तीय तथा गैरवित्तीय क्षेत्रमार्फत सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुन सक्ने वित्तीय लगानी निवारण गर्न कानूनी व्यवस्था गर्नु पर्ने विषयका सम्बन्धमा कानूनी उपसमितिमा पठाउने ।	कानूनी उपसमितिको कार्यतालिका बमोजिम हुने गरी	वित्तीय जानकारी इकाई, नियमनकारी निकायहरु, सुपरीवेक्षण उपसमिति	कानूनी उपसमिति
३.४.	वित्तीय क्षेत्र मार्फत सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण गर्न निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षणलाई प्रभावकारी बनाउने ।			
३.४.१	नियामक तथा सुपरिवेक्षकीय निकायले नियमन, निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा समेत सुपरीवेक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	असोज, २०६८	नियमनकारी निकायहरु	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति, सुपरीवेक्षण उपसमिति तथा सम्बद्ध निकाय
३.४.२.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा आवश्यक विषय, प्रतिवेदन, अभिलेख तथा अनुगमनकोलागि आवश्यक विस्तृत फारम विकास गरी लागू गर्ने ।	असार, २०६९	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति, सुपरीवेक्षण उपसमिति तथा सम्बद्ध निकाय
३.४.३.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा देखिएका समस्या तथा समाधान र सुधारका उपायका सम्बन्धमा कम्तीमा वर्षमा एक पटक नियमनकारी, वित्तीय जानकारी इकाई र सम्बद्ध निकायबीच छलफल गरी प्राप्त सुझाव कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।	प्रत्येक वर्ष	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति, सुपरीवेक्षण उपसमिति तथा सम्बद्ध निकाय
३.४.४.	आफू मातहतका सूचक संस्थामा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा भए गरेका काम कारवाहीको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्न नियमनकारी, वित्तीय जानकारी इकाई तथा सम्बद्ध निकायलाई	व्यवसायको प्रकृति अनुसार कम्तीमा वर्षको एक	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति, सुपरीवेक्षण उपसमिति तथा सम्बद्ध निकाय

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
	थप सल्लाह, सुझाव, पृष्ठपोषण तथा तालीम दिने व्यवस्था मिलाउने ।	पटक		
३.५.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणको लागि सुपरिवेक्षण गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि, स्रोत साधन र तालीम आदिको व्यवस्था गर्ने ।			
३.५.१	प्रभावकारी नियमन तथा सुपरीवेक्षण गर्न गराउन सुपरिवेक्षकीय निकाय तथा कार्यरत जनशक्तिको व्यवसायिक दक्षता अभिवृद्धि गर्नु पर्ने क्षेत्र पत्ता लगाई तालीम आदिको प्राथमिकता तय गर्ने ।	चैत, २०६८	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	सुपरिवेक्षण उप समिति, कार्यान्वयन समिति, समन्वय समिति, नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध निकाय
३.५.२	प्रत्येक सुपरीवेक्षकलाई आवश्यक हुने तालीम कार्यक्रम र निर्देशिका तयार गर्ने ।	वित्तीय क्षेत्र चैत, २०७० र अन्य क्षेत्र तथा पेशाकर्मी असार, २०७३	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	सुपरिवेक्षण उप समिति, कार्यान्वयन समिति, समन्वय समिति, नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध निकाय
३.५.३	तालीमको कार्यतालिका नियमनकारी निकायले स्वीकृत गरी आवश्यक वित्तीय स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।	कार्यान्वयन गर्नु भन्दा ६ महिना अघि	नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	सुपरिवेक्षण उप समिति, कार्यान्वयन समिति, समन्वय समिति, नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध निकाय र दातृ निकाय
३.५.४	कार्यतालिका बमोजिम तालीम कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	असार, २०६८ देखि असार, २०७३ सम्म	सवै नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई	सुपरिवेक्षण उप समिति, कार्यान्वयन समिति, समन्वय समिति, नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध निकाय र दातृ निकाय
३.६.	गैरवित्तीय पेशा तथा व्यवसायीको लागि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी विरुद्ध सुपरिवेक्षणको व्यवस्था गर्ने ।			
३.६.१	सुपरिवेक्षण गर्ने निकाय नभएका क्षेत्र तथा व्यवसायहरुका लागि सुपरिवेक्षण निकाय तोक्ने र नीतिगत निर्णयहरु गर्नु पर्ने विषय पहिचान गर्न मस्यौदा कार्यदल गठन गर्ने ।	वैशाख, २०७०	समन्वय समिति	सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकाय

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
३.६.२	नीतिगत निर्णयहरु गर्नु पर्ने विषय पहिचान गरी सुपरीवेक्षण समिति समक्ष पेश गर्ने ।	मंसीर, २०७०	मस्यौदा कार्यदल	सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकाय
३.६.३	नीतिगत निर्णयहरु गर्नु पर्ने विषय कार्यान्वयन समिति समन्वय समिति र सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।	चैत, २०७०	सुपरीवेक्षण उपसमिति	सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकाय
३.६.४	नीतिगत तथा कानूनी विषयमा सम्बन्धित निकायको सहमति लिने र आवश्यक व्यवस्थाका लागि सिफारिस गर्ने ।	भदौ, २०७१	समन्वय समिति	सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकाय
३.६.५	आवश्यक थप निर्देशन जारी वा अन्य व्यवस्था गरी सुपरीवेक्षण गर्न शुरु गर्ने ।	वैशाख, २०७२	सम्बद्ध निकाय	समन्वय समिति
३.७.	वित्तीय तथा गैरवित्तीय क्षेत्र, पेशा तथा व्यवसाय, फर्म, कम्पनी लगायतका कानूनी व्यक्ति तथा गैरसरकारी संस्थाहरु र गैरवित्तीय व्यवसाय तथा पेशागत व्यवसायीको दर्ता, अनुमति, इजाजत, पारदर्शीता, नियमन तथा सुपरीवेक्षण समेतको लागि प्रभावकारी कानूनी संयन्त्र तथा अन्य व्यवस्था सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीविरुद्धका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड सापेक्ष बनाउन आवश्यक कानून तथा निर्देशन निर्माण तथा संशोधनका आवश्यक मस्यौदा तयार गर्ने ।			
३.७.१.	विद्यमान कानूनको पुनरावलोकन गर्न कानून उपसमिति तथा कानून कस्यौदा कार्यदललाई सहयोग गर्न नियमनकारी निकाय तथा सम्बद्ध निकायका प्रतिनिधिहरु रहेको कार्यदल गठन गर्ने ।	भदौ, २०६९	नियमनकारी निकाय, सुपरीवेक्षण उपसमिति	समन्वय समिति, दातृ निकाय
३.७.२.	नीति निर्माण गर्नु पर्ने विषय पहिचान गर्ने तथा सो सम्बन्धमा सुपरीवेक्षण उपसमितिमा समिक्ष गरी नियमनकारी निकाय पठाउने ।	फागुन, २०६९	सुपरीवेक्षण उपसमिति	नियमनकारी निकाय र सम्बद्ध निकाय
३.७.३.	मस्यौदा संशोधन प्रस्ताव तयार गरी नियमनकारी निकाय तथा सम्बद्ध समितिमा पेश गर्ने ।	चैत, २०७०	सुपरीवेक्षण उपसमिति	नियमनकारी निकाय

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
३.७.४.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्र रहेको संसोधन मस्यौदा पारित गरी लागू गर्ने, ❖ अन्य आवश्यक कार्यको लागि कानूनी उपसमिति तथा समन्वय समितिमा पेश गर्ने । 	साउन, २०७० साउन, २०७०	नियमनकारी निकाय सुपरीवेक्षण उपसमिति	कार्यान्वयन समिति, समन्वय समिति
३.८.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी रोकथाम सम्बन्धी तथा व्यवसायिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डका आधारमा प्रभावकारी सुपरीवेक्षणका लागि जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण निर्देशिका तयार गर्ने र नियमित रूपमा पुनरावलोकन गर्ने ।			
३.८.१.	देहायका क्षेत्रमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी विरुद्धका कामकारवाहीको सुपरिवेक्षण गर्न सुपरिवेक्षण मार्गदर्शन मस्यौदा कार्यदल गठन गरी मार्गदर्शन तयार गरी सम्बन्धित नियमानकारी निकायमा पेश गर्ने ।		सुपरिवेक्षण उप समिति, नियमनकारी निकाय, वित्तीय जानकारी इकाई, प्राविधिक समिति	सम्बद्ध निकाय
३.८.१.१.	बैंक तथा वित्तीय संस्था ।	जेठ, २०७०	मस्यौदा कार्यदल, नियमनकारी निकाय	सुपरिवेक्षण उप समिति
३.८.१.२.	मनि चेन्जर, मनि रेमिटर्स ।	मंसिर, २०७०	मस्यौदा कार्यदल, नियमनकारी निकाय	सुपरिवेक्षण उप समिति
३.८.१.३.	धितोपत्र ।	जेठ, २०७०	मस्यौदा कार्यदल, नियमनकारी निकाय	सुपरिवेक्षण उप समिति
३.८.१.४.	बीमा ।	असार, २०७१	मस्यौदा कार्यदल, नियमनकारी निकाय	सुपरिवेक्षण उप समिति
३.९.	वैकल्पिक विप्रेषण प्रणाली र अन्य सम्बन्धित वित्तीय कारोबारको अध्ययन			

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
	गरी उपयुक्त सुभावा दिने ।			
३.९.१.	वैकल्पिक विप्रेषण प्रणाली तथा सम्बद्ध विषयमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न संयुक्त अध्ययन कार्यदलको गठन गर्ने,	मंसिर, २०७०	नेपाल राष्ट्र बैंक	वित्तीय जानकारी इकाई, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, राजश्व अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी, रेमिटान्स संघ ।
३.९.२.	३.९.१ बमोजिमको अध्ययन कार्यदलले अध्ययन सम्पन्न गरी नेपाल राष्ट्र बैंक तथा समन्वय समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने,	फागुन, २०७१	संयुक्त अध्ययन कार्यदल	वित्तीय जानकारी इकाई, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, राजश्व अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी, रेमिटान्स संघ ।

उद्देश्य ४ : वित्तीय जानकारी इकाईको क्षमता र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
४.१	वित्तीय जानकारी इकाईको आन्तरिक काम कारवाहीलाई थप प्रभावकारी बनाउने ।			
४.१.१.	विद्यमान कानूनी व्यवस्थाको पुनरावलोकन गरी कमी कमजोरीलाई सुधार गर्न कानून संशोधन गर्नु पर्ने विषयमा कानूनी उपसमितिमा पठाउने ।	माघ, २०६८	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक
४.१.२	आवश्यक कर्मचारी, संगठन संरचना, कार्यगत स्वतन्त्रता, सुरक्षित स्थान, उत्तरदायित्व, सुशासन, आन्तरिक कार्य संचालन र अन्य स्रोत साधनको व्यवस्था गर्ने ।	जेठ, २०६९	नेपाल राष्ट्र बैंक	समन्वय समिति र नेपाल सरकार
४.१.३.	आफूले सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख काम कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउन कार्यविधि बनाई लागू गर्ने ।	भदौ, २०६९	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक
४.२.	वित्तीय जानकारी इकाईको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।			
४.२.१.	सूचक संस्थाले सूचना तथा पूरक सूचनाको पहिचान गर्ने र त्यस्तो सूचना पठाउने माध्यमको विकास गर्ने ।	असार, २०६९	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक
४.२.२.	सूचना प्रविधि सम्बन्धी योजना बनाउने, उपयुक्त प्रविधिको पहिचान गर्ने र आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था गर्ने ।	मंसिर, २०६९	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक
४.२.३.	सूचक संस्थाले विद्युतीय माध्यमबाट वित्तीय जानकारी इकाईलाई सूचना दिने व्यवस्था मिलाउने ।	मंसिर, २०७०	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक
४.२.४.	वार्षिक रुपमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी प्रवृत्ति तथा नयाँ आयामहरुको सम्बन्धमा जानकारी प्रकाशन गर्ने ।	जेठ, २०७० देखि निरन्तर	वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, अनुसन्धान तथा कार्यान्वयन उपसमिति

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
४.३.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी रोकथामका उपायहरू अवलम्बन गर्ने			
४.३.१.	सूचक संस्थालाई जारी गर्ने निर्देशन, तथा मार्गदर्शनलाई अद्यावधिक गरी जारी गर्ने ।	सुपरिवेक्षण कार्य तालिका बमोजिम	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक
४.३.२.	वित्तीय जानकारी इकाईको काम कारवाहीको बारेमा सम्बन्धित निकायबाट नियमित रूपमा पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने र त्यस्ता निकायलाई पृष्ठपोषण दिने ।	वार्षिक रूपमा कम्तीमा एकपटक निरन्तर	नियमनकारी निकायसँग समन्वय गरी वित्तीय जानकारी इकाई, नेपाल राष्ट्र बैंक	नेपाल राष्ट्र बैंक, अर्थ मन्त्रालय, समन्वय समिति, कार्यन्वयन समिति, नियमनकारी निकाय
४.३.३.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी लागि रोकथाम, शंकास्पद कारोवार पहिचान, जोखिम, सि.डि.डि. लगायत आवश्यक विषयमा सूचक संस्था लगायत सम्बद्ध निकायलाई तालिम दिने ।	वार्षिक रूपमा कम्तीमा एकपटक निरन्तर	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक, अर्थ मन्त्रालय, समन्वय समिति, कार्यन्वयन समिति, नियमनकारी निकाय
४.४.	समन्वय समितिको लागि सचिवालय सम्बन्धी प्रभावकारी व्यवस्था मिलाउने			
४.४.१.	सचिवालय सम्बन्धी कार्यका लागि आवश्यक कार्यादेश तयार गर्ने ।	मंसिर, २०६८	वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति
४.४.१.	सचिवालयको लागि साधन स्रोतको आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।	मंसिर, २०६८	वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल सरकार
४.५.	एगमन्ट समूहको सदस्यता प्राप्त गर्ने र अन्य वित्तीय जानकारी इकाईसँग सम्पर्क स्थापित गर्ने			
४.५.१.	एगमन्ट समूहको सदस्यता सम्बन्धी योजना तयार गरी सोको लागि आवश्यक स्रोत साधनको विवरण तयार गर्ने ।	चैत, २०६८	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक, समन्वय समिति
४.५.२.	अन्य मुलुकको वित्तीय जानकारी इकाईहरू बीच सूचना आदान प्रदानको लागि समझदारीपत्रको नमूना तयार गर्ने	भदौ, २०६९	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक, समन्वय समिति

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
	र मुख्य साभेदारको चयन गर्ने ।			
४.५.३.	अन्य मुलुकका वित्तीय जानकारी इकाईहरूसँग आवश्यकता अनुसार वार्ता गरी समझदारी गर्ने ।	निरन्तर	वित्तीय जानकारी इकाई	नेपाल राष्ट्र बैंक, समन्वय समिति
४.६	कार्यरत जनशक्तिको व्यवसायिक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक तालीमको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	नेपाल राष्ट्र बैंक	नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध संस्था तथा निकायहरु ।

उद्देश्य ५ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको अनुसन्धानसँग सम्बन्धित निकायको सक्षमता र अनुसन्धानको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
५.१.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरको प्रभावकारी अनुसन्धानको लागि संयुक्त रूपमा अनुसन्धान गर्ने संयन्त्रको व्यवस्था गर्ने ।			
५.१.१	कसूरको प्रकृति र सम्बद्ध कसूरको आधारमा सहज र प्रभावकारी रूपमा अनुसन्धान गर्न आवश्यकता अनुसार नेपाल प्रहरी लगायतका सम्बद्ध क्षेत्रका विशेषज्ञ रहने गरी संयुक्त अनुसन्धान टोली गठन गर्ने ।	तत्काल र आवश्यकता अनुसार निरन्तर रूपमा	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	नेपाल प्रहरी तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु
५.१.२.	कसूरको संयुक्त रूपमा अनुसन्धान गर्न अनुसन्धान कार्यविधि तयार गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने	चैत, २०६८	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी	समन्वय समिति, अर्थ मन्त्रालय तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु
५.२.	कसूरको अनुसन्धान गर्ने निकायहरुको सक्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।			
५.२.१	कसूरको अनुसन्धान गर्ने निकायहरुलाई कसूरको अनुसन्धानको सम्बन्धमा विद्यमान कानूनी, संरचनागत, भौतिक तथा जनशक्तिको विश्लेषण गर्ने ।	चैत, २०६८	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी, अनुसन्धान उपसमिति	वित्तीय जानकारी इकाई, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, र अन्य सम्बद्ध निकायहरु ।
५.२.२	कसूरको अनुसन्धान गर्ने निकायहरुलाई कसूरसँग सम्बन्धित सम्पत्तिको पहिचान, रोक्का, जफत समेतको अधिकारको प्रदान गर्ने कानूनी व्यवस्थाको लागि कानूनी उपसमितिमा पठाउने ।	कानूनी समितिको कार्यतालिका अनुरूप हुने गरी ।	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, अनुसन्धान उपसमिति	नेपाल प्रहरी, वित्तीय जानकारी इकाई, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय। समन्वय समिति र अन्य सम्बद्ध निकायहरु ।
५.२.३.	अपराधसँग सम्बन्धित सूचना आदान प्रदानको लागि विद्युतीय सञ्जाल स्थापना गर्ने सम्बन्धमा योजना तथा प्रस्ताव तयार गरी समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	फागुन, २०६८	नेपाल प्रहरी	सम्बन्धित सबै निकाय

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
५.२.४	अपराध अनुसन्धान तथा कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायहरुबीच सूचना तथा जानकारी आदान प्रदानका लागि विद्युतीय सञ्जाल को निर्माण कार्य आरम्भ गर्ने ।	भदौ, २०६९	नेपाल प्रहरी	सम्बन्धित सबै निकाय तथा अर्थ मन्त्रालय ।
५.३.	अनुसन्धानात्मक दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।			
५.३.१	संयुक्त अनुसन्धान टोलीमा कार्य गर्ने सन्दर्भमा सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी लगायत कसूरको अनुसन्धानमा संलग्न निकायहरुलाई आवश्यक पर्ने स्रोत साधन तथा जनशक्तिको अनुसन्धानात्मक क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी प्रस्ताव प्राप्त गर्ने ।	पुस, २०६८	अनुसन्धान उपसमिति	कसूरको अनुसन्धानमा संलग्न निकायहरु
५.३.२	कसूरको प्रभावकारी अनुसन्धान गर्ने सन्दर्भमा सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागलाई आवश्यक पर्ने स्रोत साधन तथा जनशक्ति विकास सम्बन्धी विस्तृत कार्ययोजना तयार गरी समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	पुस, २०६८	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	समन्वय समिति
५.३.३.	५.३.१ र ५.३.२. बमोजिमको प्रस्तावका आधारमा भौतिक साधन स्रोत तथा जनशक्ति विकास सम्बन्धी विस्तृत कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृतका गरी समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	चैत, २०६८	अनुसन्धान उपसमिति	समन्वय समिति
५.३.४.	५.३.३ बमोजिम पेश भएको कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक वित्तीय स्रोतको व्यवस्था गर्ने ।	स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम	नेपाल सरकार	समन्वय समिति
५.३.५.	हुण्डी, नगद, बहुमूल्य धातु तथा वस्तु, हुलाक तथा कुरीयर मार्फतको अन्तर्देशीय प्रवाह तथा मुद्रा र विनिमेय पत्र घोषणा र व्यापारमा आधारित सम्पत्ति शुद्धीकरण समेतका विषयमा मुलुकका विभिन्न स्थानमा	निरन्तर	कार्यान्वयन समिति	भन्सार विभाग, राजश्व अनुसन्धान विभाग, हुलाक सेवा विभाग, नेपाल प्रहरी, नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय जानकारी इकाई र सम्बद्ध

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
	अभिमुखीकरण तथा अल्पकालीन तालीमको व्यवस्था गर्ने ।			निकायहरु
५.४.	मुद्रा, विनिमेय अधिकार पत्र, बहुमुल्य धातु तथा पत्थर र हुलाक तथा कुरीयरको माध्यमबाट हुने अन्तरदेशीय प्रवाहको सूचना प्राप्त गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।		भंसार विभाग	अर्थ मन्त्रालय, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, हुलाक सेवा विभाग र नेपाल प्रहरी, वित्तीय जानकारी इकाई ।
५.४.१	त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल लगायत सम्पूर्ण भन्सार विन्दूमा मुद्रा, विनिमेय अधिकार पत्र, बहुमुल्य धातु वा वस्तुको ओसार पसारको घोषणाको लागि आवश्यक फारमहरुको व्यवस्था गरी त्यस्तो घोषणालाई विद्युतीय अभिलेख राख्ने र सो सम्बन्धी सूचना वित्तीय जानकारी दिने प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने ।	असार, २०६९	भंसार विभाग	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी, हुलाक सेवा विभाग, नेपाल राष्ट्र बैंक, राजश्व अनुसन्धान विभाग, वित्तीय जानकारी इकाई, अध्यागमन विभाग, सशस्त्र प्रहरी ।
५.४.२	त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रिय आतङ्कवादी क्रियाकलापमा संलग्न अपराधीहरु, प्रचलित कानून बमोजिम कसूरदार ठहर भएका वा वारेण्ट जारी भएका व्यक्तिहरु तथा इन्टरपोल वा कुनै मुलुकबाट अपराधी भनी घोषणा गरेका व्यक्तिहरु सम्बन्धी सूचना सम्बन्धी सञ्जाल स्थापना गर्ने र क्रमशः अन्य अध्यागमन विन्दूहरुमा विस्तार गर्दै जाने ।	असार, २०६९	अध्यागमन विभाग	वित्तीय जानकारी इकाई नेपाल प्रहरी अपराधको अनुसन्धान गर्ने सम्बद्ध निकायहरु

उद्देश्य ६ : अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग तथा सहकार्यको लागि आवश्यक संयन्त्रहरूको विकास गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
६.१.	पारस्परिक कानूनी सहायता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थामा सुधार गर्न कानूनी उपसमितिलाई सिफारिस उपलब्ध गराउने ।	असार २०७०	गृह मन्त्रालय	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति, कानूनी उपसमिति
६.२	सपुर्दगी सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थामा सुधार गर्न कानूनी समितिलाई सिफारिस उपलब्ध गराउने ।	असार, २०७०	गृह मन्त्रालय	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति, कानूनी उपसमिति
६.३.	पारस्परिक कानूनी सहायता सम्बन्धी ऐन र सपुर्दगी ऐनको व्यवस्था कार्यान्वयनको लागि आवश्यक संस्थागत व्यवस्था गर्ने ।			
६.३.१.	पारस्परिक सहायता सम्बन्धी ऐन र सपुर्दगी ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक संस्थागत व्यवस्थाको पहिचान गर्ने ।	कात्तिक, २०६९	गृह मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	सम्बद्ध निकाय
६.३.२.	सक्षम संस्थागत व्यवस्था गर्न प्रस्ताव तयार गर्ने ।	असार, २०७०	गृह मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	परराष्ट्र मन्त्रालय, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय, गृह मन्त्रालय
६.३.३.	पारस्परिक कानूनी सहायता र सपुर्दगी सम्बन्धी प्राप्त हुने अनुरोधलाई समयमै प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक संयन्त्र सम्बन्धी विस्तृत प्रस्ताव तयार गर्ने ।	असार, २०७०	गृह मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	नेपाल प्रहरी, परराष्ट्र मन्त्रालय, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय
६.३.४.	६.३.३. बमोजिमको प्रस्ताव स्वीकृतिका लागि समन्वय समिति समक्ष पेश गर्ने	मंसिर, २०७०	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	परराष्ट्र मन्त्रालय, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय
६.३.५.	६.३.४. बमोजिम स्वीकृत प्रस्ताव स्वीकृतिका लागि मन्त्रपरिषद समक्ष पेश गर्ने ।	जेठ, २०७१	गृह मन्त्रालय	परराष्ट्र मन्त्रालय, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय

६.४.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग आदान प्रदान सम्बन्धी संयन्त्र प्रभावकारी बनाउने ।			
६.४.१.	पारस्परिक सहयोग अनुरोध प्राप्त गर्ने तथा स्वीकार गर्ने सम्बन्धमा भएका विद्यमान व्यवस्थाको पुनरावलोकन गर्ने र सोका लागि सक्षम निकायको व्यवस्था गरी विद्यमान कमी कमजोरीहरु पत्ता लगाउने ।	मंसिर, २०६९	गृह मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	नेपाल प्रहरी, वित्तीय जानकारी इकाई, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय
६.४.२.	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग आदान प्रदान सम्बन्धी हुने अनुरोध लाई समयमै प्रभावकारी रूपमा सम्बोधन गर्न सबै सम्बद्ध निकायको स्थायी सहयोग र सम्लग्नता हुने आवश्यक संयन्त्र सम्बन्धी व्यवस्थाको मस्यौदा तयार गर्ने ।	फागुन, २०६९	गृह मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	महान्यायधिवक्ताको कार्यालय, नेपाल प्रहरी, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, वित्तीय जानकारी इकाई
६.४.३.	६.४.२ बमोजिमको संयन्त्रको मस्यौदा समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	जेठ, २०७०	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	कार्यान्वयन समिति
६.४.४.	संयन्त्रको मस्यौदा गृह मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।	कात्तिक, २०७०	समन्वय समिति	मन्त्रपरिषद सचिवचालय
६.४.५.	६.४.४ बमोजिमको मस्यौदा मन्त्रपरिषदमा स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।	माघ, २०७०	समन्वय समिति	मन्त्रपरिषद सचिवचालय, सम्बद्ध अन्य निकाय
६.५.	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानून कार्यान्वयन निकायहरुको वीचमा सूचना तथा सहयोग आदान प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक संयन्त्रको व्यवस्था गर्ने ।			
६.५.१.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय अपराधिक सञ्जाल, अपराधको संख्या र प्रवृत्तिका आधारमा सूचना आदान प्रदान सम्बन्धी विद्यमान व्यवस्थाको पुनरावलोकन गर्ने ।	मंसिर, २०६९	नेपाल प्रहरी, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	परराष्ट्र मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, वित्तीय जानकारी इकाई, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय

६.५.२.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूर नियन्त्रणका लागि अन्तर्देशीय सहयोग आदान प्रदान सम्बन्धमा आवश्यक संयन्त्रको प्रस्ताव गर्ने ।	जेठ, २०७०	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति, कार्यान्वयन उपसमिति	परराष्ट्र मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, नेपाल प्रहरी, वित्तीय जानकारी इकाई, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, भंसार, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय, राजस्व अनुसन्धान विभाग
६.५.३.	प्रस्तावित संयन्त्रको ढाँचाको मस्यौदा समन्वय समितिमा स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने ।	मंसिर, २०७०	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	परराष्ट्र मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, नेपाल प्रहरी, वित्तीय जानकारी इकाई, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभाग, महान्यायधिवक्ताको कार्यालय
६.५.४.	प्रस्तावित संयन्त्र स्वीकृतिका लागि मन्त्रीपरिषद्मा पेश गर्ने ।	जेठ, २०७१	समन्वय समिति	मन्त्रिपरिषद्
६.६	पारस्परिक कानूनी सहायता तथा सपुर्दगी सम्बन्धी सन्धि गर्नु पर्ने मुलुकको पहिचान गरी सो सम्बन्धी कार्यहरु अगाडी बढाउने ।	निरन्तर	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति, परराष्ट्र मन्त्रालय	सम्बन्धित मन्त्रालय
६.७.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारणमा सहयोगी हुने विवरण राष्ट्रिय परिचय भण्डारमा राख्न आवश्यक विवरण पहिचान गरी पठाउने ।	चैत, २०६८	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति	सम्बन्धित निकाय
६.८.	अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायको संस्थागत सुदृढीकरण गरी कार्यरत जनशक्तिको व्यवसायिक दक्षता तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	निरन्तर	गृह मन्त्रालय	नेपाल सरकार तथा सम्बद्ध संस्था र निकायहरु

उद्देश्य ७ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीको जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
७.१	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीको जोखिम अध्ययन गर्ने			
७.१.१	सबै क्षेत्र समेटी जोखिम मुल्याङ्कन समिति गठन गर्ने र क्षेत्रगत कार्यसमिति निर्माण गर्ने ।	मंसिर, २०६८	कार्यान्वयन समिति	समन्वय समिति र सम्बद्ध निकाय
७.१.२	अध्ययन विधि, उपकरण, तथ्याङ्क तथा विवरणको खाका तयार गर्न गोष्ठी गर्ने ।	चैत, २०६८	जोखिम मुल्याङ्कन समिति, प्राविधिक समिति, वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति र सम्बद्ध निकाय
७.१.३	क्षेत्रगत समूहलाई तालीम दिने ।	माघ, २०६९	जोखिम मुल्याङ्कन समिति, प्राविधिक समिति, वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति र कार्यान्वयन समिति
७.१.४	क्षेत्रगत समूहले तथ्याङ्क सङ्कलन गरी प्रतिवेदन बुझाउने ।	ज्येष्ठ, २०७०	क्षेत्रगत समूह	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति र सम्बन्धित निकाय
७.१.५	क्षेत्रगत प्रतिवेदन केन्द्रीकृत गर्ने ।	मंसिर, २०७०	जोखिम मुल्याङ्कन समिति	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति र सम्बन्धित निकाय
७.१.६	एकिकृत प्रतिवेदन मस्यौदाको तयार गर्ने ।	चैत, २०७०	जोखिम मुल्याङ्कन समिति र वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति र सम्बन्धित निकाय
७.१.७	कार्यान्वयन समितिमा छलफलको लागि प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	असार, २०७१	जोखिम मुल्याङ्कन समिति र वित्तीय जानकारी इकाई	
७.१.८	समन्वय समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	भदौ, २०७२	कार्यान्वयन समिति	
७.१.९	प्रतिवेदनको समिक्षा र परिमार्जन गरी स्वीकृतको लागि मन्त्र परिषद्मा पेश गर्ने ।	माघ, २०७१	समन्वय समिति	अर्थ मन्त्रालय

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
७.१.१०	प्रतिवेदनको प्रकाशन गर्ने ।	चैत, २०७१	अर्थ मन्त्रालय	समन्वय समिति
७.२	जोखिम नियन्त्रण रणनीतिको कार्यान्वयन गर्ने ।			
७.२.१	जोखिम नियन्त्रण सम्बन्धी रणनीति तयार गर्ने ।	भदौ, २०७१	प्राविधिक समिति	क्षेत्रगत समूह
७.२.२	कार्यान्वयन समितिमा स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने ।	असोज, २०७१	प्राविधिक समिति	कार्यान्वयन समिति
७.२.३	समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	कात्तिक, २०७१	कार्यान्वयन समिति	समन्वय समिति
७.२.४	स्वीकृति तथा लागू गर्न मन्त्रपरिषद वा सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।	मंसिर, २०७१	समन्वय समिति	मन्त्रीपरिषद
७.३	जोखिम अध्ययन प्रतिवेदनको समीक्षा तथा पुरक अध्ययनको प्रारम्भ गर्ने ।	२०७२ पुस	समन्वय समिति	प्राविधिक समिति

उद्देश्य ८ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी अध्ययनबाट औल्याइएका कमी कमजोरीलाई समन्वयात्मक पद्धति अपनाई सुधार गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
८.१.	आपसी मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग पुनरावलोकन समूह (आई.सी.आर.जी.) प्रतिवेदन र अध्ययन समेतका आधारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा रहेका कमी कमजोरी पहिचान गर्ने ।			
८.१.१.	आपसी मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग पुनरावलोकन समूह (आई.सी.आर.जी.) को प्रतिवेदनले औल्याएका कमी कमजोरी अध्ययन गरी कार्यान्वयनको स्पष्ट खाका सहितको सुझाव दिन कार्यदल गठन गर्ने ।	जेठ, २०६९	विभिन्न उपसमितिहरू	कार्यान्वयन समिति
८.२.	प्राथमिकतापूर्वक कमी कमजोरीहरू सुधार गर्न एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूह (ए.पी.जी.) को रणनीतिक कार्यान्वयन संयन्त्रको प्रयोग गर्ने ।			
८.२.१.	एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूह (ए.पी.जी.) को सहयोगमा रणनीतिक कार्यान्वयन योजना SIP सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरी सुधारको लागि गरिएका सिफारिशहरूलाई प्राथमिकता पूर्वक लागू गर्ने सम्बन्धी आवश्यक कार्य सम्पन्न गर्ने ।	जेठ, २०६९	वित्तीय जानकारी इकाई र सम्बन्धित उपसमितिहरू	कार्यान्वयन समिति, समन्वयन समिति र सम्बद्ध निकाय
८.२.२	प्राथमिकता प्राप्त सुझावहरूको कार्यान्वयनका लागि संयुक्त अवधारणाको तर्जुमा गर्ने र सुझावहरूलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने क्षमता अभिवृद्धि तथा मानवीय साधन, प्रविधि र वित्तीय साधनको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	अर्थ मन्त्रालय	सम्बद्ध निकाय

उद्देश्य ९ : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
९.१.	सरकारी निकायका सम्बन्धित पदाधिकारी र लक्षित समूह पत्ता लगाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।			
९.१.१.	सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लक्षित वर्ग, निकाय तथा निजी क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।	मंसीर, २०६८	कार्यान्वयन समिति	सम्बद्ध निकाय
९.१.२.	९.१.१ बमोजिमको वर्ग, निकाय तथा क्षेत्रलाई चरणबद्ध रूपमा सचेतनाको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	वर्षमा कम्तीमा ८ वटा	कार्यान्वयन समिति,	अर्थ मन्त्रालय, समन्वय समिति, उपसमिति, वित्तीय जानकारी इकाई
९.२.	जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने			
९.२.१.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा ऐन, नियम, निर्देशन र अन्य जानकारी सहितको हाते पुस्तक प्रकासन गरी वितरण गर्ने ।	मंसीर, २०६९	सम्बन्धित निकायहरु	अर्थ मन्त्रालय, कार्यान्वयन समिति र उपसमितिहरु
९.२.२.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा लक्षित वर्गमा पुग्ने गरी आम सञ्चार माध्यमहरु मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने ।	मंसीर, २०६९	वित्तीय जानकारी इकाई, सूचना तथा संचार मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय	समन्वय समिति र सम्बद्ध निकाय
९.२.३.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी विरुद्धको जानकारीमूलक पर्चा पम्प्लेट तथा अन्य कुराहरुको प्रकाशन तथा वितरण गर्ने ।	निरन्तर	वित्तीय जानकारी इकाई, सूचना तथा संचार मन्त्रालय	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, अर्थ मन्त्रालय, नियामक निकाय

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
९.३.	कसूरका प्रकृति र प्रवृत्ति (Typology) को अध्ययन गर्ने ।			
९.३.१.	कानून कार्यान्वयन, प्राज्ञिक तथा सम्बन्धित निकायको समेत सहभागितामा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीसँग सम्बन्धित कसूरका प्रकृति र प्रवृत्तिको बारेमा अध्ययन गर्ने, गराउने ।	२०६९, पुस देखि २०७० पुससम्म	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	राजस्व अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी, वित्तीय जानकारी इकाई र अन्य कानून कार्यान्वयन निकायहरु
९.३.२.	प्रकृति र प्रवृत्तिसम्बन्धी विवरणहरु प्रकाशन गर्ने ।	२०६९ - २०७१ सम्म नियमित रुपमा	वित्तीय जानकारी इकाई र सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	राजस्व अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी र अन्य कानून कार्यान्वयन निकायहरु
९.४.	ए.पी.जी.सँगको समन्वयमा कसूरको प्रकृति र प्रवृत्ति (Typology) सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय कार्यशाला आयोजना गर्ने ।	२०७१	नेपाल सरकार	APG, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, वित्तीय जानकारी इकाई, नेपाल प्रहरी लगायत कानून कार्यान्वयन अन्य निकाय

उद्देश्य १०: प्रस्तुत रणनीति तथा कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न आवश्यक कार्य गर्ने ।

क्र.सं.	कार्य	समयावधि	प्राथमिक निकाय	सहयोगी निकाय
१०.१	राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने ।	कार्ययोजनाको समय तालिका अनुसार निरन्तर	कार्यान्वयन समिति	समन्वय समिति
१०.१.१	कार्ययोजना अनुसारको काम भए नभएको अभिलेख माग गरी एकिकृत गर्ने ।	कार्ययोजनाको समय तालिका अनुसार निरन्तर	वित्तीय जानकारी इकाई	समन्वय समिति, अर्थ मन्त्रालय
१०.१.२	अनुगमनको प्रतिवेदन समन्वय समितिमा नियमित रुपमा पेश गर्ने ।	कार्ययोजनाको समय तालिका अनुसार निरन्तर	कार्यान्वयन समिति	वित्तीय जानकारी इकाई
१०.२.	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धमा भए गरेका काम कारवाही सम्बन्धी सूचना/तथ्यांक सङ्कलन सम्बन्धी व्यवस्था लागू गर्ने ।			
१०.२.१	सङ्कलन गर्नु पर्ने तथा उपलब्ध तथ्यांकहरुको पहिचान गर्ने, तथ्यांक सङ्कलनका लागि संयन्त्र, नमुना तयार पार्ने ।	निरन्तर	अर्थ मन्त्रालय, प्राविधिक उपसमिति	कार्यान्वयन समिति, वित्तीय जानकारी इकाई र सम्बद्ध निकाय
१०.३.	वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने ।			
१०.३.१	वार्षिक प्रतिवेदन मस्यौदा तयार गर्ने ।	निरन्तर	प्राविधिक उपसमिति	वित्तीय जानकारी इकाई र सम्बद्ध अन्य निकाय
१०.३.२	वार्षिक प्रतिवेदन कार्यान्वयन समितिमा पेश गर्ने ।	प्रत्येक वर्ष आर्थिक वर्ष समाप्त तीन महिना भित्र	प्राविधिक उपसमिति	कार्यान्वयन समिति
१०.३.३	वार्षिक प्रतिवेदन समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।	प्रत्येक वर्ष आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पाँच महिना भित्र	कार्यान्वयन समिति	मन्त्रिपरिषद, अर्थ मन्त्रालय
१०.३.३	वार्षिक प्रतिवेदन मन्त्रिपरिषद्मा पेश गर्ने ।	प्रत्येक वर्ष आर्थिक वर्ष समाप्त भएको सातमहिना भित्र	समन्वय समिति	मन्त्रिपरिषद, अर्थ मन्त्रालय
१०.३.४	वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने ।	प्रतिवेदन मन्त्रिपरिषदबाट स्विकृत भए पछि	अर्थ मन्त्रालय	समन्वय समिति

अनुसूची -२

समन्वय समिति, कार्यान्वयन समिति तथा उपसमिति

१. समन्वय समिति* :

(क)	सचिव, अर्थ मन्त्रालय.	संयोजक
(ख)	सचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	सचिव, गृह मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	सचिव, परराष्ट्र मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	सचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सदस्य
(च)	नायव महान्यायाधिवक्ता, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सदस्य
(छ)	डेपुटी गभर्नर, नेपाल राष्ट्र बैंक	सदस्य
(ज)	प्रहरी महानिरीक्षक, नेपाल प्रहरी	सदस्य
(झ)	प्रमुख, वित्तीय जानकारी इकाई	सचिव

२. कार्यान्वयन समिति* :

(क)	डेपुटी गभर्नर, नेपाल राष्ट्र बैंक	संयोजक
(ख)	प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक, नेपाल प्रहरी	सदस्य
(ग)	प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी बल	सदस्य
(घ)	सहसचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सदस्य
(ङ)	सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
(च)	सहसचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	सदस्य
(छ)	सहसचिव, गृह मन्त्रालय	सदस्य
(ज)	सहसचिव, परराष्ट्र मन्त्रालय	सदस्य
(झ)	सहसचिव, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	सदस्य
(ञ)	महानिर्देशक, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	सदस्य

* १. छलफल हुने विषयवस्तुको आधारमा अन्य सम्बन्धित निकायका पदाधिकारीहरूलाई समेत बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

२. उपसमितिको सचिव सम्बन्धित संयोजकले तोक्नेछ ।

(ट)	महानिर्देशक, आन्तरिक राजश्व विभाग	सदस्य
(ठ)	महानिर्देशक, राजस्व अनुसन्धान विभाग	सदस्य
(ड)	रजिष्टार, सहकारी विभाग	सदस्य
(ढ)	महानिर्देशक, भन्सार विभाग	सदस्य
(ण)	कार्यकारी निर्देशक, बैंक सुपरीवेक्षण विभाग, नेपाल राष्ट्र बैंक	सदस्य
(त)	कार्यकारी निर्देशक, बीमा समिति	सदस्य
(थ)	निर्देशक, वित्तिय जानकारी ईकाई	सदस्य
(द)	निर्देशक, नेपाल धितोपत्र बोर्ड	सदस्य
(ध)	उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य सचिव

३. कानूनी उपसमिति* :

(क)	सहसचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	संयोजक
(ख)	प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, गृह मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, परराष्ट्र मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	प्रतिनिधि, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सदस्य
(च)	प्रतिनिधि, नेपाल नेपाल प्रहरी	सदस्य
(छ)	प्रतिनिधि, वित्तिय जानकारी ईकाई	सदस्य

४. सुपरिवेक्षण उपसमिति* :

(क)	निर्देशक, वित्तिय जानकारी ईकाई	संयोजक
(ख)	प्रतिनिधि, सहकारी विभाग	सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, भूमिसुधार तथा व्यवस्थापन विभाग	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय	सदस्य
(ङ)	प्रतिनिधिहरु, सुपरिवेक्षण विभाग, नेपाल राष्ट्र बैंक	सदस्य
(च)	प्रतिनिधि, नेपाल बीमा समिति	सदस्य
(छ)	प्रतिनिधि, नेपाल धितोपत्र बोर्ड	सदस्य

५. अनुसन्धान उपसमिति* :

* छलफल हुने विषयवस्तुको आधारमा अन्य सम्बन्धित निकायका पदाधिकारीहरुलाई समेत बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(क)	महानिर्देशक, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	संयोजक
(ख)	प्रतिनिधि, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, राजस्व अनुसन्धान विभाग	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, भन्सार विभाग	सदस्य
(ङ)	प्रतिनिधि, आन्तरिक राजश्व विभाग	सदस्य
(च)	प्रतिनिधि, अध्यागमन विभाग	सदस्य
(छ)	प्रतिनिधि, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सदस्य
(ज)	प्रतिनिधि, नेपाल नेपाल प्रहरी	सदस्य
(झ)	प्रतिनिधि, वित्तीय जानकारी ईकाई	सदस्य

६. अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग उपसमिति* :

(क)	सहसचिव, गृह मन्त्रालय	संयोजक
(ख)	प्रतिनिधि, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, परराष्ट्र मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी	सदस्य
(ङ)	प्रतिनिधि, सशस्त्र प्रहरी बल	सदस्य
(च)	प्रतिनिधि, वित्तीय जानकारी ईकाई	सदस्य

७. प्राविधिक उपसमिति* :

(क)	सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	संयोजक
(ख)	प्रतिनिधि, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी	सदस्य
(ङ)	प्रतिनिधि, वित्तीय जानकारी ईकाई	सदस्य